

ג'והן ויין, כידוע לכל מי שמתעניין ולוא מעט ברקע הפוליטי של כוכבי הוליווד, הוא איש הימין הקיצוני שתמך בגולדוטר וצייד במלחמת ויאט-נאם עד כדי כך שהיה האדם היחיד באמריקה אשר הפיק סרט המסאר מלחמה זו. הכוחות הירוקות. אלא שהימניות אינה תכונה חדשה אצל ויין. הוא עיקבי בהשקפתו כבר שנים רבות. וכבר בימי מקארתי היה חסיד גדול של צייד האדומים וחשיפתם בציבור בתוספת גירוש מומלך מן התעשייה. כך, למשל, התגאה פעם ויין בראיון לירחון פלייבוי כי הוא זה שגירש את קרל פורמן, התסריטאי של בצהרי יום מהוליווד, ובאותו ראיון עצמו כאשר נשאל לדמויות הנערצות עליו, הוזכר בראש הרשימה את סר וינסטון צ'רצ'יל.

ויין מכה. ומה רוצה הגורל?

פורמן המגורש מגיע לאנגליה, וזכה שם לכבוד ולתהילה, מביים סרטי קופה כגון המנצחים ולחופש נולדה, מפיק סרטי קופה גדולים עוד יותר כמו תותחי נברון והופך תוך שנים מעטות לאישיות רצויה ביותר בממלכה הבריטית. לכן, כאשר הגיע הזמן להסריט את חייו צ'רצ'יל הצעיר, היו כולם מרוצים מן העובדה שפורמן נטל על עצמו את המשימה.

מה חושב עליך ויין? איש לא מעז לשאול אותו, כי כידוע כשהוא מתרגז הוא מכה, ומכה של ג'והן ויין...

תדרוך

תל-אביב

*** החישה שבכב (פאר, צרפת) — סרט מעודן המשחזר שלבי התבגרותו של נער במשפתה בורגנית, בצרפת לפני כחמש-עשרה שנים. מביים היטב על-ידי לואי מאל, משוחק ברגש על-ידי לאה מאסארי.

*** העין האכזרית (גת, ארצות הברית) — הבמאי-צלם האסקל וקסלר משלב בתצלמה תעודה עם עלילה, בסרט המתאר הלק-רוחות שהתלווה לפורענויות הוועידה המוקרטית בשיקאגו, 1968.

*** קוראים לי טריניטי (אסתר, איטליה) — מערבון מצחיק מאוד על שני וירטואוזים העושים חוכא ואיטולולא מכל רוצחי ואלקדוהני המערב הפרוע. בלתי הגיוני אבל משעשע אפילו בשנים.

*** הטוב, הרע והמכוער (מוגרב, איטליה) — עוד מערבון, הפעם במימדי ענק, שבו מדגים הבמאי סרג'יו לאונה את כל מה שהוא יודע. אילו היה מקצץ יותר, היה הסרט טוב יותר, אבל זה לא הפריע אף פעם להכנסות הקופה.

*** דקאמרון (סטודיו, איטליה) — פאולוני מצגי את גירסתו האישית מאוד לסיפוריו הסאטיריים של בוקאצ'ו בסרט המרגיז היום, בדיוק כפי שהרגיז בורקאצ'ו או את כל המתחסדים למיניהם. כדאי לראות.

*** החטופה (תל-אביב, ארצות הברית) — סרט פשע על חטיפת בת מיל-ינרים ועל אהבתו של חוטף מוסרע אליה. אימים הנוטים בדרך כלל להגומא, אבל עבודה טכנית ממדרגה ראשונה. הבמאי: אלדריק.

ירושלים

*** 7 כמות ליד אחים (ארנון, ארצות הברית) — אחד הסרטים המוסיקליים המוצלחים של הוליווד. פיומונים וכוריאוגרפיה ממדרגה ראשונה. כדאי לרי-אות.

*** האדם השלישי (ירושלים, אנגליה) — מתחון מתרחש בוינה של-אחר מלחמת-העולם-השנייה. מרתק, על-אף שנעשה לפני כ-25 שנים. עם אורסון וולס, ג'וזף קוטן וטרבור האורד.

חיפה

*** פאטון (גל-אור, ארצות הברית) — ביוגרפיה אינטליגנטית של הגנרל ה-אמריקאי הנודע, המנסה להראות את צד-דיו החיוביים והשליילים גם יחד. משחק מבריק של ג'ורג' סי סקוט. המון אוסקרים.

היופי הכופשיר

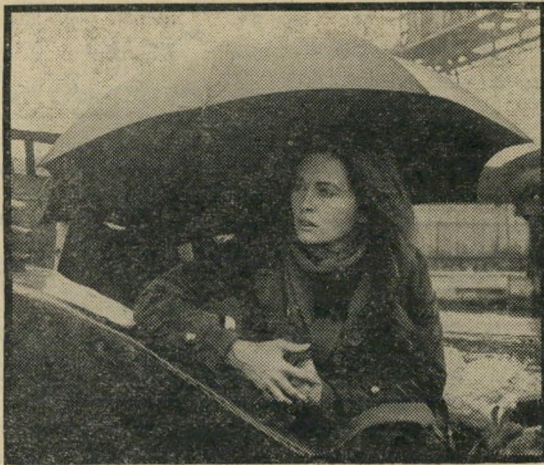
את הנותח

הבית בצל העצים (גורדון, תל-אביב, צרפת) — זהו סיפור-מתח על רקע ריגול תעשייתי. מדען אמריקאי, המתגורר בפריס עם שני ילדיו ואישתו התימהונית במיקצת, הנוטה להפליג ביוזמות של רגע אחרון ולא לזכור, תמיד, את מעשייה. תכונה זו מנוצלת היטב על-ידי קבוצת-לחץ, המנסה לסחוט מן הבעל אינפורמציות סודיות, למרות רצונו.

רנה קלמן, במאי המסוגל בהחלט להטיל את הדמויות בסרטיו לתוך אימה עיוורת ((נוסע עובר בגשם)), כלוב האהבה ((לעין השמש)), עושה כמיטב יכולתו כדי לנצל את כל הזריות העומדות לרשותו בתסריט. אלא שלמרה הצעיר, התסריט של סידיני בוכמן ואלינור פרי ((רעייתו של פרק נפרי)) הוא שקוף יתר על המידה, המצבים בהם מוטלת גיבורת הסיפור הם כפויים, ועצם העובדה שהצופה יכול להקדים ולדעת את מה שקורה על הברב הרבה לפני הדמויות עצמן אינו עוזר כמובן לאווירת מתח.

לעומת-זאת, אי-אפשר שלא להתפעל מן היופי האס-תטי הבלתי-ריגיל של הסרט. צילומיו של אנדראס וינדינג יוצאים מן הכלל, בין אם זו סצינה ביתית-משפחתית או טיול בספינת-נהר על הסינה המעורפלת. קלמן בונה כל צילום וצילום בדקדקות של צייר, וזה בהחלט חג לעי-

פיי דאנאווי: קסם וזכרון חלש

ניים. אם נצרך לזאת את נוכחותה של פיי דאנאווי, שקיס-מה האישי קורן מן הבד עד כדי כך שהוא מקלקל את המתח (מי יכול להאמין שיש משהו פגום ביצור כזה?) מתקבלת התוצאה, כסרט שיפה לראות אפילו אם אינו תמיד מעניין לראות.

הכושי

לבן מודי

בלש ושמו שאפט (סינרמה, תל-אביב, ארצות-הברית) — גאר-ני המיסחר של התעשייה האמ-ריקאית החליטו שהגיע הזמן לשלב שני גורמים מיסחוריים מצליחים, מתוך הנחה שבמאמצים משותפים יצליחו עוד יותר: לכן לקחו את הסרט הבלשי, הפורה היום שוב, והוסיפו לו את הגורם הגזעי, שהוא כידוע מאוד באופנה, והתוצאה, סרט זה, שמבחינה מסחרית הצדיק בהחלט את עצמו.

השאלה היא אם המיסחר מצדיק את הכל. משום שאילו נמדד, "בלש ושמו שאפט" רק על-פי העלילה הבלשית שבו, ספק אם היה מקסים כל-כך. בלש כושי פרטי (ריצ'ארד ראונדרטי) נישכר על-ידי מנהיג העולם התחתון הכושי בארלס, כדי לשחרר את בתו, שנחטפה על-ידי המאפיה הלבנה. הדרכים בהם מתבצעת המשימה אינם מן המוכמות ביותר, לא מבחינה בלשית, ולא מבחינת הניתוח הפסיכולוגי של הדמויות שברדך.

כביטו להיתנגשות הגזעית באמריקה, אין ספק שהסרט משקף את הבילבול הקיים ביחסים אלה, ואת חוסר הישע של לבנים ושחורים גם יחד. שאפט עצמו, גיבור הסרט, הוא כושי הגאה בכושיות, אבל נחמד על-ידי קיצוניים שחורים שהוא לבן מדי, ועל-ידי קיצוניים לבנים שהוא שחור מדי. הוא מנצל גופים פוליטיים לשימוש האישי כדי שבסופו של דבר יצליח, בעזרתם, להשאיר את הארלס תחת שלטון שלו. המאפיה הכושית ואת השאר

ריצ'ארד ראונדרטי: שחור מדי

בידי המאפיה הלבנה. סוף. אווירת העולם התחתון של ניו-יורק מומחשת היטב בידי הבמאי גורדון פארקס, וכמה מן הצילומים מעידים היטב על עברו המזהיר במערכת העיתון, "לייף" (כצלם צמרת). אבל הריקוד הבלתי-פוסק על שתי התונות — פשע וגזע — יוצר חורים גם כאן וגם כאן. באמריקה, זה לא הפריע לאיש. אבל אצלנו זה לא אמריקה. איש לא יטען אחרת.

דייסה סקסית

לחינוך

סקס לארוחת הבוקר (תכ-לת, תל-אביב, אנגליה) — פיר-סומאי פוזל ושלומיאל (מרטי פלדמן) הלבוש בחליפות מטורפות וחולצות מלמלה, אבל חוץ מזה הוא בחור נורמלי לגמרי, צריך לארגן מסע פיר-סום סקסי לדייסות-תינוקות מתוצרת סקוטלנד. ונוסף לכך, הוא צריך גם להסתדר עם אישתו, השייכת לחוג שמרני התוקף בחריפות את כל הפירסומות הסקסיות בטלוויזיה (וכשהן לא סקסיות מחפש החוג בקדחתנות משמעותית שאינו קיימות). ואם בזה לא די, יש לו גם בן, האוסף במקום בולים תחתוני-נערות.

כל זה יחד יוצר מצחיקון מטורף למדי המצחיק בעיקר בעשר הדקות הראשונות ואחר-כך מתחיל, בשק-נות רבה, לחזור על עצמו. פלדמן שולח שוב ושוב מבטים פזולים ותמוהים לכל האיברים (איברים יש כאן בשפע, אם כי לא כולם גלויים לעין) מנסה, "לחשוב מלוכלך" כפי שמייץ לו חבר לעבודה, ולהעניק לדייסת הילדים בה הוא מטפל את התדמית הנועזת ביותר.

עוזרים כנגדו בכל הדייסה הזו הנוורוגית ז'ולי אדג', שהיא הפצצה התורנית של אנגליה, הקומיקאי האמריקאי

פלדמן ואדג': פצצות תורניות

שלי ברמן, שנראה שיגרתי בהחלט ליד פלדמן, וג'ודי קורנוול, כאשתו למודת-הסבל, של הפירסומאי, האוהבת יותר מדי כמרים יפיתואר. אילו היתה זאת תוכנית של חצי-שעה בטלוויזיה, ניחא.